

Ajuntament de Blancafort

Conca de Barberà

Plaça Vella, 5
43411 – Blancafort

e-mail: aj.blancafort@altanet.org
[http:// www.blancafort.altanet.org](http://www.blancafort.altanet.org)

Tel. 977892015
CIF. P4302900H

ANUNCI

Per Resolució d'Alcaldia núm. 2024-0000141' de data 7 d'octubre de 2024, s'ha aprovat el Pla de Mesures Antifrau en compliment de l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, el qual es fa públic a l'efecte del seu general coneixement.

Blancafort, a 9 d'octubre de 2024.

L'alcalde

Enric París Daran

PLA DE MESURES ANTIFRAU DE L'AJUNTAMENT DE BLANCAFORT

INDEX

1. PREÀMBUL
2. OBJECTE I ABAST DEL PLA
3. ÀMBIT D'APLICACIÓ
4. CONFIGURACIÓ ORGANITZATIVA
5. MESURES ANTIFRAU EN TORN ALS QUATRE ELEMENTS CLAU DEL DENOMINAT «CICLE ANTIFRAU»:PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ
 - A. PREVENCIÓ.
 1. El Codi Ètic
 2. Moció Institucional de lluita contra el frau
 3. Formació relativa a la prevenció, detecció i gestió del conflicte d'interessos.
 4. Creació del Comitè Antifrau
 5. Canal de denúncies
 6. Registre de Grups d'Interès
 7. Gestió i execució dels conflictes d'interès a l'Ajuntament de Blancafort
 - 7.1. Concepte i definició de conflicte d'interès
 - 7.2. Mesures relacionades amb la detecció i gestió del conflicte d'interessos.
 - B. DETECCIÓ.
 1. Informe anual de control financer
 2. Banderes vermelles
 3. Ús d'eines de prospecció de dades tant internes com de consultes a d'altres organismes.
 4. Publicar informes jurídics i d'intervenció desfavorables.
 - C. CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.
 1. Facultats del Comitè Antifrau en cas de detecció d'un possible conflicte d'interès
 2. Procediment per abordar conflictes d'interès.

1. PREÀMBUL

La missió de servei públic de qualsevol entitat pública i la seva capacitat de gestió de recursos econòmics i fons públics està orientada a l'assoliment de l'interès general en el seu àmbit competencial concret. D'aquí la importància extraordinària que consolidi una autèntica cultura de la integritat pública a tots els nivells de la seva organització, i això passa necessàriament per comptar amb els principals marcs d'integritat: plans d'integritat, codis ètics, canals de comunicacions d'alertes, informació i denúncies i pràctiques formatives, tots tendents a minimitzar els riscos i irregularitats (tant penals com administratives) derivats de pràctiques contràries a l'interès general, mitjançant la prevenció i detecció del frau, la corrupció i el conflicte d'interessos, i l'adopció de mesures tendents a corregir-les.

A tot això se suma la constant i creixent preocupació de la Unió Europea (d'ara endavant la UE) pel mode i la manera com els Estats Membres gestionen els fons del seu pressupost.

El Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), establert a través del Reglament (UE) 2021/241 de el Parlament Europeu i de Consell, de 12 de febrer de 2021, constitueix el nucli del Fons de Recuperació, i el seu objectiu general és promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la Unió, millorant la resiliència i la preparació davant la crisi en sis àmbits d'actuació: la transició ecològica, la transformació digital, el creixement intel·ligent, sostenible i integrador, la cohesió social i territorial, la salut i resiliència econòmica, social i institucional, i les polítiques de propera generació (infància, joventut, educació i desenvolupament de capacitats).

L'objectiu específic del MRR és proporcionar el suport financer necessari als Estats membres, per a que assoleixin les fites i els objectius de les reformes i inversions establertes en els corresponents plans nacionals de recuperació i resiliència. El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol (en endavant PRTR) té quatre eixos transversals que es vertebren en 10 polítiques palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla: la transició ecològica, la transformació digital, la cohesió social i territorial, i la igualtat de gènere.

En concret l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i el Consell, de 12 de febrer de 2021, disposa que els beneficiaris del Mecanisme de Recuperació i Resiliència han de de dur a terme entre d'altres les següents actuacions:

- a) Comprovar periòdicament que el finançament proporcionat s'hagi utilitzat correctament de conformitat amb totes les normes aplicables i que tota mesura d'aplicació de les reformes i dels projectes d'inversió en el marc del MRR s'hagi aplicat correctament de conformitat amb totes les normes aplicables, en particular en el que es refereix a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.
- b) Prendre les mesures oportunes per prevenir, detectar i corregir el frau, la corrupció i els conflictes d'interès segons es defineixen en l'article 61, apartats 2 i 3 del Reglament Financer que afectin als interessos financers de la Unió i exercitar accions legals per recuperar els fons que hagin estat objecte d'apropiació indeguda, també respecte a qualsevol mesura per l'execució de les reformes i els projectes d'inversió en el marc del pla de recuperació i resiliència.

Posteriorment, per fer efectiu el compliment d'aquestes obligacions en l'execució del PRTR, es va aprovar l'Ordre HFP 1030/2021, de 29 de setembre, per la que es configura el sistema de gestió del PRTR, que recull en l'article 6 el "Reforç de mecanismes per la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès", unes previsions concretes en aquesta matèria. En concret indica que " tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures de PRTR haurà de disposar d'un Pla de mesures antifrau, que permeti garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, en allò que es refereix a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interès.

Per tant, aquest Pla de mesures antifrau ha de ser aprovat per l'Ajuntament de Blancafort, com a entitat executora, i ha de contenir mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau i la corrupció basat en un plantejament proactiu, estructurat i específic per gestionar el risc de frau, de conflicte d'interès i de corrupció. Per a la seva elaboració s'ha partit de l'avaluació del risc de frau realitzada a tal efecte. Addicionalment, preveu també l'elaboració de procediments per prevenir, detectar i denunciar situacions que puguin constituir frau o corrupció i per al seguiment de les mateixes.

Aquest Pla es configura com una peça essencial del sistema de governança basat en el Bon Govern i la Bona Administració, i que incorpora com a valors la integritat i l'ètica institucional en la gestió pública de l'Ajuntament i de totes les persones que hi contribueixen.

2. OBJECTE I ABAST DEL PLA

L'objecte d'aquest Pla és concretar les mesures de control del risc de frau, amb especial èmfasi en l'àmbit de l'execució dels fons del MRR per part de l'Ajuntament de Blancafort, tenint en compte les competències en matèria de frau, exclusivament administratives, que té atribuïdes, i que en cap cas inclouen competències d'investigació. Per tant, s'estableix en aquest Pla una estratègia que concreta una sèrie de principis i mesures proporcionades en relació amb la prevenció, la detecció, la correcció i la persecució del frau, la corrupció i els conflictes d'interès per assegurar el compliment de tots els requeriments de la normativa europea. Tot això sense perjudici de les actuacions de control que sobre aquesta matèria duguin a terme els òrgans competents per al control intern i extern de la gestió econòmicofinancera del sector públic, als que també seran d'aplicació les mesures contingudes en aquest Pla, amb la finalitat de fer-ho extensiu a tota la gestió administrativa de l'Ajuntament, essent un objectiu estratègic per promoure el Bon Govern i la Bona Administració.

Aquest Pla tindrà durada indefinida i, en tot cas, l'avaluació del risc, impacte i probabilitat de risc de frau en els processos clau de l'execució es revisarà quan s'hagi detectat algun cas de frau o hi hagi canvis significatius en els procediments o en el personal.

Aquest sistema està recolzat en quatre grans àrees per contemplar els diferents aspectes de la lluita contra el frau i la corrupció: prevenció, detecció, correcció i persecució.

El Pla de mesures antifrau preveu també l'elaboració dels procediments a seguir pel tractament dels possibles conflictes d'interès, tenint en compte que, si bé l'existència d'un possible conflicte d'interès no determina necessàriament l'existència de frau, no resol dre aquell conflicte d'interès a temps sí podria portar a una situació de frau. Un conflicte d'interès no resolt constituïria, per tant, un indicador d'un possible frau. Així, la primera de les fases en les quals es pot evidenciar la possible concurrència de frau és la situació de conflicte

Ajuntament de Blancafort

Conca de Barberà

Plaça Vella, 5
43411 – Blancafort

e-mail: aj.blancafort@altanet.org
[http:// www.blancafort.altanet.org](http://www.blancafort.altanet.org)

Tel. 977892015
CIF. P4302900H

d'interessos no resolta, és a dir, quan les persones afectades no s'hagin abstingut degudament o no hagin estat recusades, cas que concorreguessin situacions de conflicte d'interessos o s'hagués tingut coneixement d'aquestes, respectivament.

Aquest Pla de Mesures Antifrau s'elabora en compliment del que disposa l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i el Consell, de 12 de febrer de 2021 i l'article 6 de l'Ordre HFP 1030/2021 de 29 de setembre, pel que es configura el sistema de gestió del PRTR com a base jurídica per a l'elaboració i l'aprovació d'aquest Pla.

3. ÀMBIT D'APLICACIÓ.

El Pla de mesures antifrau se circumscriu a l'àmbit de l'actuació de l'Ajuntament de Blancafort, com a entitat executora en el PRTR, i a tota la gestió administrativa de l'Ajuntament, essent un objectiu estratègic per promoure el Bon Govern i la Bona Administració.

4. CONFIGURACIÓ ORGANITZATIVA

Per assegurar la correcta aplicació de les mesures que preveu aquest Pla, es designa un Comitè Antifrau, integrat per personal de l'Ajuntament amb capacitat suficient per al desenvolupament de les funcions que li han estat assignades.

L'Ajuntament haurà d'implementar les mesures organitzatives, econòmiques i humanes necessàries per tal d'assegurar la tramitació dels corresponents expedients derivats dels procediments en matèria de prevenció, detenció, correcció i persecució del frau i la corrupció en el marc del Sistema d'Integritat Institucional, així com les possibles denúncies presentades per qualsevol dels canals establerts per l'Ajuntament, tant a nivell intern com per part de la ciutadania, mitjançant el canal de denúncies habilitat.

El Comitè Antifrau, es configura com a òrgan col·legiat, integrat pels membres següents:

COMPOSICIÓ

- Secretari/ària de la corporació com a responsable de l'òrgan col·legiat i del control de gestió i control intern.
- Funcionari/a del departament de comptabilitat, gestió econòmica i de secretaria de l'Ajuntament.
- Tècnic adjunt al departament de Territori.

Pel que fa al règim de funcionament d'aquest Comitè s'estarà al que estableix la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, i la resta de normativa vigent.

Actuarà com a secretari/ària un funcionari/a de la corporació de l'àmbit de la Secretaria Municipal.

El Comitè Antifrau podrà sol·licitar la participació en les sessions de personal extern especialista en la matèria, si s'escau.

FUNCIONS

El Comitè Antifrau tindrà les següents funcions:

1. Realitzar o, en el seu cas, supervisar i aprovar l'avaluació de risc als interessos financers de la Unió i de l'Ajuntament de Blancafort
2. Participar en la identificació dels indicadors de risc a l'objecte de concretar la planificació de control en l'exercici del control de gestió, prioritzant els àmbits en els que s'observi un major risc.
3. Proposar al Ple municipal l'actualització periòdica del Pla de Mesures antifrau i dels indicadors de risc aplicables.
4. Analitzar els assumptes que rebi de la unitat encarregada de gestionar els procediments relacionats amb el Sistema d'Integritat Institucional que puguin ser constitutius de frau o corrupció, i en el seu cas proposta d'elevació a l'òrgan competent per a la seva remissió a la institució que procedeixi d'acord amb la tipologia i abast del presumpte frau o corrupció.
5. Validar els models de documents necessaris per a la prevenció, detecció, correcció i persecució del conflicte d'interessos, el frau i la corrupció, i la documentació de les actuacions relacionades.
6. Proposar mesures correctores i de millora dels procediments relatius a la prevenció, detecció, correcció i persecució del conflicte d'interessos, el frau, i la corrupció.
7. Proposar procediments d'exigència de responsabilitats.
8. Avaluar l'oportunitat d'incorporar aquesta matèria mitjançant cursos específics en el pla de formació de l'Ajuntament.

RÈGIM DE FUNCIONAMENT

Amb caràcter ordinari el Comitè Antifrau es pot reunir per conèixer dels assumptes que li són propis. A més d'aquestes reunions de caràcter ordinari, es pot reunir en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la Convocatòria. La participació dels membres de la comissió donarà dret a la percepció de les corresponents assistències i/o indemnitzacions.

La Convocatòria a la mateixa serà realitzada per part de la persona representant de la Secretaria, amb una antelació de 48 hores i acompanyada d'un ordre del dia dels assumptes a tractar. D'aquestes reunions s'eleva l'oportuna acta que quedarà recollida en el repositori documental habilitat a aquest efecte.

El Comitè Antifrau donarà compte al Ple municipal quan ho estimi necessari, de les incidències tractades a les reunions. En qualsevol cas, podrà presentar un informe anual sobre les actuacions realitzades i els resultats obtinguts.

En compliment de la normativa vigent en matèria de transparència es donarà difusió d'aquest informe al Portal de transparència.

5. MESURES ANTIFRAU EN TORN ALS QUATRE ELEMENTS CLAU DEL DENOMINAT «CICLE ANTIFRAU»: PREVENCIÓ, DETECCIÓ, CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.

A. PREVENCIÓ.

El Pla ha de preveure no només mecanismes de prevenció, sinó també eines que permetin detectar incompliments o irregularitats, el que ens ajudarà a millorar els mecanismes preventius i la cultura d'integritat a l'organització.

La prevenció és una part clau del sistema, atès que evita que el conflicte d'interessos, el frau o la corrupció arribi a produir-se. Tenint en compte la dificultat de provar el comportament fraudulent i de reparar els danys causats pel mateix, és preferible prevenir l'activitat fraudulenta a haver d'actuar quan aquesta ja s'ha produït.

El marc normatiu vigent constitueix un potent sistema preventiu, que cobreix per igual a l'actuació administrativa finançada per fons pressupostaris municipals, nacionals, així com a la finançada per la Unió Europea. No obstant això, sent un sistema preventiu complet, s'han adoptat especialment pel compromís d'aquest Ajuntament amb la protecció dels interessos financers de la Unió en el marc de l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, les mesures preventives següents:

1. El Codi Ètic

Entre les mesures destinades a prevenir el frau, l'elaboració i divulgació de codis ètics i de conducta aplicables al personal de Blancafort són un dels elements essencials del Sistema d'Integritat Institucional per tal de difondre els valors, els deures i les normes de conducta en matèria de frau.

En aquest sentit, l'any 2021 es va aprovar el codi de conducta dels alts càrrecs de l'Ajuntament de Blancafort.

Es tracta de constituir un marc ètic comú d'aplicació general a l'Ajuntament, inspirat en els valors que com a institució pública han de regir l'actuació administrativa del personal de l'organització.

Aquesta estratègia preveu entre els seus objectius promoure el Bon Govern assegurant els valors ètics en la gestió pública de l'Ajuntament i de totes les persones que hi contribueixen, enfortint la integritat del sector públic municipal, afavorint el compliment dels principis o les regles ètiques i de bon govern i la bona administració que han de seguir els càrrecs electes i el personal al servei de l'organització, prevenint així la mala gestió i la corrupció.

2. Moció Institucional de lluita contra el frau

Es donarà difusió entre el personal de la corporació de la moció aprovada pel Ple municipal en quan a la declaració institucional de la lluita contra el frau.

Aquesta declaració institucional incorpora les obligacions de confidencialitat i de secret entre d'altres que s'estableixen a RDL 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, en concret en els articles 52 i següents.

3. Formació relativa a la prevenció, detecció i gestió del conflicte d'interessos.

En el procés d'elaboració i posada en pràctica d'aquest Pla de mesures antifrau, l'equip de govern de l'Ajuntament de Blancafort ha de proporcionar formació explícita al personal de l'organització sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès, les formes d'evitar-lo i la normativa vigent en relació amb aquesta matèria.

Es preveu sol·licitar la inclusió en el Pla de formació de l'Ajuntament (Pla Agrupat de Formació) accions formatives específiques en relació amb les mesures adoptades en aquest Pla antifrau, els procediments que s'elaboraran per a la gestió dels conflictes d'interès, així com dels codis ètics i dels canals de denúncia que es posaran a l'abast del personal i de la ciutadania.

4. Creació del Comitè Antifrau

El Pla de mesures antifrau preveu la creació del Comitè Antifrau.

5. Canal de denúncies

L'any 2023 es va aprovar la instrucció de funcionament del sistema intern d'alertes d'aquest ajuntament.

Dins d'aquest apartat, es va habilitar a la pàgina web de l'Ajuntament l'accés a la Bústia Ètica i Accés a la Bústia de l'Oficina Antifrau, aquests canals de denúncies per a la comunicació d'informació sobre frauds o irregularitats que afectin a fons europeus, i també en relació amb d'altres fonts de finançament.

Tanmateix, s'informa de l'existència del canal de denúncies habilitat pel Servei Nacional de coordinació antifrau per a la comunicació de frauds i irregularitats que afectin a fons europeus, que disposa d'un apartat específic relatiu al mecanisme de recuperació i resiliència, tenint en compte el que disposa la Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, sobre la forma en la que poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats total o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

<https://www.igae.pap.hacienda.gob.es/sitios/igae/es-ES/snca/Paginas/ComunicacionSNCA.aspx>

6. Registre de Grups d'Interès

Com s'estableix al Decret Llei 1/2017 de 14 de febrer, està prevista l'adhesió de l'Ajuntament de Blancafort al Registre de Grups d'Interès de Catalunya, el que implicarà adoptar les mesures organitzatives internes que siguin necessàries.

7. Gestió i execució dels conflictes d'interès a l'Ajuntament de Blancafort

7.1. Concepte i definició de conflicte d'interès

Tot i que en l'Ordenament Jurídic espanyol no es disposa d'una definició de caràcter bàsic per als conflictes d'interès, l'article 64 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, de lluita

contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos recull amb caràcter especial, per a l'àmbit de contractació pública la definició següent:

1. Els òrgans de contractació han de prendre les mesures adequades per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguin sorgir en els procediments de licitació amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
2. A aquests efectes, el concepte de conflicte d'interessos abraça, almenys, qualsevol situació en què el personal al servei de l'òrgan de contractació, que a més participi en el desenvolupament del procediment de licitació o pugui influir en el seu que compromet la seva imparcialitat i independència en el context del procediment de licitació. Les persones o entitats que tinguin coneixement d'un possible conflicte d'interès ho han de posar immediatament en coneixement de l'òrgan de contractació.

Específicament pel PRTR, l'Ordre HFP 1030/2021 de 29 de setembre, es refereix a la definició del conflicte d'interès recollida a l'Article 61 de Reglament (UE, EURATOM) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, del 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) que estableix que existeix conflicte d'interès "quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost tant de forma directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per altre motiu directe o indirecte d'interès personal".

Per altra banda, la Comunicació 2021/C 121/01 de la Comissió Europea aporta orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos d'acord amb el Reglament Financer.

Aquesta Comunicació és la que s'ha pres com a referència per a elaborar aquest document.

Possibles actors implicats en els conflictes d'interès seran:

- Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en què s'han delegat alguna/es d'aquesta funció/ns.
- Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar a favor dels seus interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interès, es pot distingir entre:

- Conflicte d'interès aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- Conflicte d'interès potencial: sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar

un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir determinades responsabilitats oficials en un futur.

- Conflicte d'interès real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en què l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'exercici dels deures i les responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contraetes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'exercici de les obligacions esmentades.

El Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència estableix l'obligació que tenen els Estats Membres d'aplicar mesures adequades per protegir els interessos financers de la Unió i per vetllar perquè la utilització dels fons en relació amb les mesures finançades pel Mecanisme de Recuperació i Resiliència s'ajusti al Dret aplicable de la Unió i nacional, en particular pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, corrupció i conflicte d'interessos.

7.2. Mesures relacionades amb la detecció i gestió del conflicte d'interessos.

L'adopció de mesures preventives pot no ser suficient, per això cal establir com detectar el conflicte d'interessos.

- A. Comunicació a superior jeràrquic per persona afectada pel possible conflicte d'interès (article 61 Reglament Financer). Quan hi hagi el risc d'un conflicte d'interessos que impliqui un membre del personal que participi en un procediment d'execució del PRTR, la persona en qüestió remetrà l'assumpte al superior jeràrquic.
- B. Si sorgeix una situació de conflicte d'interès s'haurà de declarar quan se'n tingui coneixement, abstenir-se d'actuar en el procediment i remetre el cas al superior jeràrquic.

En tots els casos descrits a les lletres A) i B), la persona afectada o qui tingui coneixement del possible conflicte d'interès el remetrà al superior jeràrquic d'aquella, qui haurà d'analitzar els fets amb la persona implicada per aclarir la situació i confirmarà per escrit si es considera que hi ha un conflicte d'interessos. Si és així, ha d'adoptar les mesures que siguin procedents, si escau, sol·licitar a la persona afectada la seva abstenció del procediment o, si cal, apartar-lo a l'empleat públic de què es tracti mitjançant la seva recusació.

En cas que s'hagi comunicat al superior jeràrquic intents dels participants en el procediment d'adjudicació de contractes o en el procediment de concessió d'ajudes d'influir indegudament en el procés de presa de decisions o d'obtenir informació confidencial i es disposi de documentació que així ho acrediti, es posarà la situació en coneixement de l'òrgan de contractació o de l'òrgan que aprova la concessió de l'ajuda per a l'adopció de les mesures que, conforme a la normativa vigent, siguin procedents.

- C. Procediment que cal seguir en els casos en què l'existència del conflicte d'interès s'hagi detectat amb posterioritat al fet que hagi pogut produir els seus efectes: s'aplicaria el procediment previst per als supòsits de frau potencial.

B. DETECCIÓ.

L'Acord de Finançament del PRTR subscrit entre l'Estat i la Comissió Europea, es refereix als conceptes de frau i corrupció, a l'article 3 (Definicions), fent referència, a la vegada, a l'article 136.1.d) del Reglament Financer (lletres i) i ii) respectivament).

Tanmateix, s'han de tenir en compte les definicions recollides en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta als interessos financers de la Unió (d'ara endavant, Directiva PIF).

L'article 3.1 recull la definició de frau en matèria de despeses i específicament en matèria de despeses relacionades amb contractes públics:

- a) En matèria de despeses es defineix frau com qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:
 - a la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.
 - a l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
- b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometen amb ànim de lucre il·legítim per l'autor o una altra persona, causant una pèrdua pels interessos financers de la Unió, qualsevol acció o omissió relativa a:
 - l'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en nom seu.
 - l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació que tingui el mateix efecte.
 - l'ús indegut d'aquells fons o actius per a fins diferents dels que van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió.

Els conceptes de corrupció activa i passiva es contenen a l'article 4, apartat 2 d'aquesta Directiva:

- a) S'entendrà per corrupció passiva l'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, per a què actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.
- b) S'entendrà per corrupció activa l'acció de tota persona que promet, ofereix o concedeix, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a tercers, per a què actuï, o s'abstingui d'actuar,

d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

La Directiva PIF indica que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per a garantir que el frau que afecti als interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador en l'article 7.

En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'Ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei Orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal per transposar les Directives de la Unió Europea en els àmbits financers i de terrorisme, i abordar qüestions d'índole internacional.

S'ha de destacar que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no és precís que es doni per a què existeixi irregularitat.

1. Informe anual de control financer

Aquesta modalitat de control financer té per objecte verificar el funcionament dels serveis del sector públic local en l'aspecte econòmic financer per comprovar el compliment de la normativa i de les directrius que els regeixen i, en general, que la seva gestió s'ajusta als principis de bona gestió financera, comprovant que la gestió dels recursos públics es troba orientada per l'eficàcia, l'eficiència, l'economia, la qualitat i la transparència, i pels principis d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. El control financer, així definit, comprèn les modalitats de control permanent i d'auditoria pública, incloent, en ambdues, el control d'eficàcia referit en l'article 213 del TRLRHL.

L'objectiu final és assegurar un model eficaç de control intern que assegurui, amb mitjans propis o externs, el control efectiu d'almenys el 80% del pressupost general consolidat de l'exercici mitjançant l'aplicació de les modalitats de funció interventora i de control financer.

En el transcurs de tres exercicis consecutius i en base a una anàlisi prèvia de riscos, haurà d'haver-se assolit el 100% d'aquest pressupost.

Per assolir aquests objectius s'hauran d'habilitar els mitjans tècnics i humans necessaris i suficients a l'òrgan interventor.

2. Banderes vermelles

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per a descartar o confirmar un frau potencial.

Segons l'àmbit d'actuació de l'Ajuntament de Blancafort, com a entitat executora en el marc del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència i els instruments jurídics en els que participa, es relacionen a continuació les banderes vermelles més utilitzades, classificades d'acord amb el que estableix el Ministeri d'Hisenda:

Banderes vermelles de situacions compatibles amb frau:

Ajuntament de Blancafort

Conca de Barberà

Plaça Vella, 5
43411 – Blancafort

e-mail: aj.blancafort@altanet.org
[http:// www.blancafort.altanet.org](http://www.blancafort.altanet.org)

Tel. 977892015
CIF. P4302900H

- Contractació pública
- Subvencions i ajuts
- Plecs esbiaixats a favor d'un licitador
- Licitacions col·lusòries
- Conflicte d'interessos
- Manipulació d'ofertes
- Fraccionament de la despesa.

- Contractació pública:

- ✓ Impulsar o preparar contractes innecessaris o perjudicials.
- ✓ Preparar contractes que limitin indegudament la concurrència o la lliure competència. Filtrar informació privilegiada.
- ✓ Adjudicar un contracte en contra de les directrius del procediment de contractació que estableix la norma.
- ✓ No evitar pràctiques anticompetitives.
- ✓ Admetre o excloure empreses licitadores de forma esbiaixada. Valorar de forma esbiaixada les ofertes.
- ✓ Resoldre l'adjudicació o formalitzar els contractes de manera irregular. Obtenir una prestació diferent a la contractada.
- ✓ Modificar injustificadament el contracte. Autoritzar pagaments injustificats o irregulars. No exigir responsabilitats per incompliments.

- Subvencions i ajuts

- ✓ Limitació de la concurrència.
- ✓ Tracte discriminatori en la selecció de les persones sol·licitants. Conflictes d'interès a la comissió de valoració.
- ✓ Desviació de l'objecte de la subvenció.
- ✓ Falsedat documental.
- ✓ Pèrdua de pista d'auditoria.

- Plecs esbiaixats a favor d'un licitador

- ✓ Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a una licitació.
- ✓ Extraordinària similitud entre els plecs de prescripcions tècniques i productes o serveis del contractista.
- ✓ Queixes d'altres licitadors.

Ajuntament de Blancafort

Conca de Barberà

Plaça Vella, 5
43411 – Blancafort

e-mail: aj.blancafort@altanet.org
[http:// www.blancafort.altanet.org](http://www.blancafort.altanet.org)

Tel. 977892015
CIF. P4302900H

- ✓ Plecs amb clàusules poc raonables.
- ✓ El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta enlloc d'un producte genèric.
- ✓ Falsificació de documents. Licitacions col·lusòries
- ✓ L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públics, amb obres o serveis similars o mitjans de la indústria, o amb preus de referència del mercat.
- ✓ Tots els licitadors ofereixen preus alts de manera reiterada.
- ✓ Els preus de les ofertes baixen bruscament quan participen nous licitadors en el procediment. Els adjudicataris es reparteixen/tornen per regió, tipus de treball o tipus d'obra o servei.
- ✓ L'adjudicatari subcontracta els licitadors perdedors.
- ✓ Patrons d'oferta inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges extraordinaris de rebaixa, l'oferta guanyadora està just per sota del llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, massa diferents, números rodons, incomplets, etc.)

- Conflicte d'interessos

- ✓ Favoritisme inexplicable o inusual d'un contractista o venedor en particular. Acceptació contínua de preus alts i treball de baixa qualitat.
- ✓ Un treballador o treballadora encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interessos o ho fa de forma incompleta.
- ✓ Un treballador o treballadora encarregat de contractació declina un ascens a una posició en què deixa de tenir relació amb adquisicions.
- ✓ Un treballador o treballadora encarregat de contractació sembla que té negocis pel seu compte.
- ✓ Socialització entre un treballador o treballadora encarregat de contractació i un proveïdor de serveis o productes.
- ✓ Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de la persona responsable de contractar en un ens públic.

- Manipulació de les ofertes presentades

- ✓ Queixes dels licitadors.
- ✓ Manca de control i procediments inadequats de licitació.
- ✓ Indicis de canvis a les ofertes després de la seva recepció.

- ✓ Un licitador és descartat per raons dubtoses.
- ✓ El procediment no es declara desert ni es torna a convocar malgrat haver rebut una o més ofertes que es puguin considerar adequades d'acord amb la legislació de contractes i els plecs que regeixen la contractació.

- Fraccionament de la despesa

- ✓ S'aprecien dues o més adquisicions amb un objecte similar efectuades a un adjudicatari idèntic per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat, o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència.
- ✓ Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per mà d'obra i materials, estan ambdós per sota dels llindars de la licitació oberta.
- ✓ Compres seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

El seguiment de les banderes vermelles el realitzarà el Comitè antifrau a partir de:

1. Les possibles denúncies presentades.
2. Els possibles mostreig i auditories realitzades per la Intervenció municipal.
3. L'anàlisi de les evidències introduïdes en els procediments electrònics en aquesta matèria.

3. Ús d'eines de prospecció de dades tant internes com de consultes a d'altres organismes.

En el marc del desplegament de l'Administració Digital i del model de governança de les dades que s'està impulsant, juntament amb la Administració Oberta de Catalunya, es preveu la incorporació en la prestació de serveis públics electrònics i en la tramitació electrònica de tecnologies emergents (IA, Big Data...) que permetin fer anàlítica de dades de cara a poder fer seguiment d'aquestes banderes vermelles, mostrejos i auditories internes, de forma més àgil i automatitzada.

4. Publicar informes jurídics i d'intervenció desfavorables.

Es preveu, en el marc del model de Govern Obert, la publicació dels informes jurídics i d'intervenció que contemplin objeccions de caire jurídic o econòmic.

C. CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ.

La intencionalitat és un element propi del frau segons el concepte recollit en la Directiva PIF.

Demostrar l'existència de tal intencionalitat i, per tant, la decisió sobre l'existència o no de frau als interessos financers de la Unió, no els correspon als òrgans administratius sinó als òrgans jurisdiccionals de l'ordre penal que hagin d'enjudiciar la conducta de què es tracti.

No obstant això, en l'àmbit estricte de les funcions, els òrgans administratius han de realitzar, sobre la base de la documentació de què disposin, una valoració preliminar sobre la possible existència de tal intencionalitat o, en el seu cas, sobre la seva absència, de cara a decidir si una determinada conducta ha de ser remesa a aquests òrgans jurisdiccionals o al Ministeri Fiscal per a què sigui investigada i, en el seu cas, sancionada penalment.

1. Facultats del Comitè Antifrau en cas de detecció d'un possible conflicte d'interès

En cas que es detecti un possible frau o la seva sospita fundada, el Comitè antifrau de l'Ajuntament podrà:

- Proposar una modificació del Pla antifrau aprovat, d'acord amb els fets o incidents que s'hagin detectat mitjançant les auditories, si s'escau.
- Instar l'òrgan de contractació o òrgan que aprova la concessió de les subvencions, a suspendre immediatament el procediment, notificant aquesta circumstància en el termini més breu possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions, i revisar tots els projectes, subprojectes o línies d'acció que hi hagin pogut estar exposats.
- Instar a revisar els projectes que hagin pogut estar exposats al mateix risc real detectat, així com dels sistemes interns de control per identificar les seves vulnerabilitats i corregir-les.
- En cas de detectar un frau instar l'inici del procediment d'exigència de responsabilitat a l'òrgan competent.

En última instància, el Comitè Antifrau podrà valorar noves mesures correctives, d'acord amb la gestió dels fons, tenint en compte la casuística de cada supòsit.

2. Procediment per abordar conflictes d'interès.

S'implementarà el procediment a seguir per a la correcció i persecució dels casos en què es detecti una conducta que pugui ser constitutiva de frau, en el marc de les mesures organitzatives que finalment s'estableixin, així com la resta de protocols necessaris per assolir una correcta gestió d'aquests conflictes d'interès.

Blancafort, a setembre de 2024.